

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рж1 г 9/2021
14.06.2021. године
Београд

Врховни касациони суд, судија Драгана Маринковић, у предмету предлагача АА из ..., коју заступа пуномоћник Иван Мицић, адвокат из ..., одлучујући о жалби предлагача због неодлучивања о приговору ради убрзавања поступка у предмету Апелационог суда у Београду Гж 781/2019, ради заштите права на суђење у разумном року, дана 14.06.2021. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УСВАЈАЈУ СЕ жалба и приговор предлагача и утврђује да је предлагачу повређено право на суђење у разумном року у поступку који се води пред Апелационим судом у Београду у предмету Гж 781/2019.

НАЛАЖЕ СЕ судији известиоцу у предмету Апелационог суда у Београду Гж 781/2019 да у року од два месеца од дана достављања овог решења Апелационом суду у Београду оконча жалбени поступак у том предмету, као и да у року од 15 дана по истеку рока за одлучивање о жалбама, обавести председника Апелационог суда у Београду о предузетим мерама.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ Република Србија да из буџетских средстава одређених за рад судова предлагачу на име трошкова поступка исплати износ од 27.000,00 динара у року од 15 дана од дана подношења захтева предлагача за исплату.

Образложење

Предлагач је Апелационом суду у Београду дана 08.03.2021. године поднела приговор ради убрзавања поступка у предмету Апелационог суда у Београду Гж 781/2019.

Због неодлучивања о приговору ради убрзавања поступка у законском року предлагач је дана 14.05.2021. године изјавила жалбу из свих законских разлога.

Одлучујући о жалби предлагача на основу чланова 16, 18. и 20. Закона о заштити права на суђење у разумном року („Службени гласник РС“ број 40/2015) и члана 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку („Службени гласник РС“ број 25/72... 106/15), Врховни касациони суд је нашао да је жалба основана.

Према члану 7. став 4. Закона о заштити права на суђење у разумном року, председник суда дужан је да одлучи о приговору у року од два месеца од дана пријема приговора, а по члану 14. став 1. странка има право на жалбу ако је њен приговор

одбијен или ако председник суда о њему не одлучи у року од два месеца од дана пријема приговора. Ако председник суда није одлучио о приговору, жалба се подноси у року од осам дана од дана када је истекао рок од два месеца од дана пријема приговора (члан 15.).

У предмету Апелационог суда у Београду Р4 г 53/2021 тужила је 08.03.2021. године поднела приговор ради убрзавања поступка у предмету Апелационог суда у Београду Гж 781/19, са предлогом да се приговор усвоји и утврди да је предлагачу повређено право на суђење у разумном року у наведеном предмету, те наложи поступајућем судском већу да предузме све неопходне мере у року од 30 дана и спроведе све потребне радње и донесе одлуку о жалби. О приговору предлагача није одлучено у законском року од два месеца (члан 7. став 4. наведеног Закона), па је жалба предлагача усвојена и одлучено о приговору.

Увидом у предмет Апелационог суда у Београду Гж 781/2019 и предмет Другог основног суда у Београду П 3065/14 утврђено је да је поступак започет тужбом тужиле АА из ... против туженог „SECURITY SERVICE“ ДОО Београд ради дуга у износу од 2.000.000,00 динара (у току поступка смањен на износ од 450.950,00 динара) са предлогом за одређивање привремене мере. Тужба је поднета Првом основном суду у Београду 19.10.2010. године. Дана 28.10.2010. године одржано је рочиште по предлогу за одређивање привремене мере и истог дана донето решење којим се усваја предлог за одређивање привремене мере. Виши суд у Београду је одлучујући о жалби туженог, решењем од 07.12.2011. године укинуо наведено решење и предмет вратио првостепеном суду на поновни поступак. Након одржаног припремног рочишта 22.05.2012. године и четири рочишта за главну расправу донета је пресуда П 84955/10 од 10.06.2013. године којом је делимично усвојен тужбени захтев и која је укинута решењем Апелационог суда у Београду од 27.08.2014. године и предмет уступљен Другом основном суду у Београду на поновно суђење. У поновном поступку заказано је пет рочишта од којих три нису одржана (због штрајка адвоката, пресељења поступајућег суда и неуредне доставе позива за рочиште) док су два рочишта одржана и донета пресуда П 3065/14 од 09.03.2016. године којом је делимично усвојен тужбени захтев. Жалбе су изјавиле обе парничне странке (тужени 13.04.2016. године и тужила 15.04.2016. године) и предмет је достављен Апелационом суду у Београду дана 03.06.2016. године (заведен под бројем Гж 4165/2016). Решењем од 30.05.2018. године другостепени суд је предмет вратио првостепеном суду ради допуне поступка (отклањања процесних недостатака у заступању туженог). Првостепени суд је уз допис од 29.01.2019. године са извештајем о поступању вратио предмет Апелационом суду у Београду 31.01.2019. године када је заведен под бројем Гж 781/2019. Решењем председника Апелационог суда у Београду Су број I-2 55/21 од 08.03.2021. године, предмети судије известиоца у овом предмету расподељени су судијама Грађанског одељења (због коришћења годишњег одмора и навршења радног века 16.06.2021. године).

По члану 32. став 1. Устава Републике Србије свако има право да му независан, непристрасан и законом већ установљен суд, правично и у разумном року, јавно расправи и одлучи о његовим правима и обавезама, основаности сумњи која је била разлог за покретање поступка, као и о тужбама против њега. По члану 18. став 3.

Устава одредбе о људским и мањинским правима тумаче се у корист унапређења вредности демократског друштва, сагласно међународним стандардима људских и мањинских права, као и праксе међународних институција које надзиру њихово спровођење. Одредбом члана 6. став 1. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода, поред осталог, прописано је да свако током одлучивања о његовим грађанским правима и обавезама или о кривичној оптужби против њега има право на правичну и јавну расправу у разумном року пред независним и непристрасним судом, образованим на основу закона.

Одредбом члана 4. Закона о заштити права на суђење у разумном року прописано је да при одлучивању о правним средствима којима се штити право на суђење у разумном року уважавају се све околности предмета суђења, пре свега сложеност чињеничних и правних питања, целокупно трајање поступка и поступање суда, јавног тужилаштва или другог државног органа, природа и врста предмета суђења или истраге, значај предмета суђења или истраге по странку, понашање странака током поступка, посебно поштовање процесних права и обавеза, затим поштовање редоследа решавања предмета и законски рокови за заказивање рочишта и главног претреса и израду одлука.

Полазећи од наведених материјално-правних одредаба у контексту утврђеног чињеничног стања, Врховни касациони суд налази да је предлагачу повређено право на суђење у разумном року. Оцена суда обухвата целокупни судски поступак од подношења тужбе 19.10.2010. године до изјављивања приговора за убрзање другостепеног поступка 08.03.2021. године. У конкретном случају суђење траје више од 10 година будући да судски поступак није окончан, а жалбени поступак траје дуже од 4 године. У поступку поводом правног лека предмет је враћен првостепеном суду ради отклањања процесних недостатака после скоро две године од пријема предмета, а након поновног достављања предмета жалбеном суду до изјављивања приговора протекло је више од две године. Иако је разумна дужина трајања судског поступка релативна категорија, која зависи од низа чинилаца, наведено трајање поступка само по себи указује да је предлагачу повређено право на суђење у разумном року.

Отклањајући последице утврђене повреде права на суђење у разумном року у циљу што бржег окончања поступка у наведеном предмету, Врховни касациони суд је на основу члана 11. став 1. и 2. Закона о заштити права на суђење у разумном року наложио окончање жалбеног поступка у року од два месеца од дана пријема овог решења у Апелационом суду у Београду.

На основу изнетог, Врховни касациони суд је одлучио као у ставу првом и другом изреке.

Одлука о трошковима поступка који су досуђени предлагачу за састав приговора и жалбе од стране адвоката донета је на основу члана 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку, а сходном применом чланова 153. став 1, 154. и 163. став 1. Закона о парничном поступку, према тарифном броју 13 важеће Тарифе о наградама и накнадама за рад адвоката.

СУДИЈА
Драгана Маринковић

Поука о правном леку:

Против овог решења жалба није дозвољена.

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић